

Otázka – smysl tazání

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2013](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2013](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 3. 4. 2013
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 3. 4. 2013

Otázka – smysl tázání

Nechceme-li zůstat u běžného (každodenního) významu tázání, musíme se tázat také na smysl tázání vůbec. Každá otázka zároveň něco tvrdí a zároveň se na něco dotazuje. To, co otázka tvrdí, může být zatíženo chybou; v takovém případě se taková chyba stává překážkou dosažení (nelezení, rozpoznání) správné odpovědi. Pokud otázka takovou chybou zatížena není (a to je třeba vždy znovu prověřovat), náleží k její bytostné povaze vztah k něčemu, co v žádném smyslu „nemá“, čím si není jista, by o čem nemá ani dost přesných vědomostí. Jinak řečeno, tázání je ve své podstatě zaměřeno k něčemu neznámému, čeho důležitost pro tázajícího však je nesporná. Tento tázavý vztah k „neznámému“ je někdy označován jako vztah k „tajemství“. Tady však je nutno náležitě odlišit: opravdové tajemství, které bylo poznáno, nepřestává být tajemstvím, kdežto „neznámo“, které bylo „poznáno“, přestává být neznámým. Pokud tyto dvě možnosti odlišíme, je zřejmé, že nejhlubší smyslem tázání je nalezení cesty (a tím i vlastní cesta) k tomu, nač se lze jen tázat, ale co nelze ani pojmově, ani nepojmově „uchopit“, zmocnit se toho, ovládnout to a tím se toho – jakožto neznámého resp. tajemného – zbavit. „Cílem“ tázání není tedy „zmocnit se“ odpovědi, nýbrž proniknout tázáním dál, k novému tázání: smysl tázání je tázat se dál a dál.

(Písek, 130403-1.)